

Dokument Operacyjny
do Aktualizacji Strategii Rozwoju
Miasta Racibórz do roku 2020

(Aktualizacja 2017)

Racibórz

- 1 -

Wprowadzenie

Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020 jest dokumentem określającym podstawowe kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego, opracowanym w 2013 roku przez Prezydenta Miasta Racibórz przy współpracy ekspertów z Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu. W przygotowanie dokumentu zaangażowało się wielu mieszkańców reprezentujących różne środowiska, a swoje odzwierciedlenie mają w nim również głosy internautów, którzy zgłaszali wnioski do Strategii drogą elektroniczną. Do prac nad aktualizacją Strategii powołano dwa zespoły: redakcyjny i konsultacyjny. Zespół redakcyjny liczył 16 osób i jego zadaniem było redagowanie wszystkich propozycji zapisów poszczególnych elementów Strategii. Zespół konsultacyjny natomiast, liczył 31 osób, a celem jego istnienia było generowanie propozycji zapisów elementów, ich ocena oraz zgłaszanie uwag i sugestii do Strategii.

Konieczność opracowania Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020, wynikała głównie z dezaktualizacji Strategii Rozwoju na lata 2006-2015. Dodatkową przesłanką do utworzenia dokumentu był fakt, iż racjonalne zarządzanie polityką rozwoju powinno opierać się na „kroczącym” planowaniu strategicznym, co uzasadnia potrzebę okresowego przeglądu realizacji przyjętych celów oraz możliwą ich aktualizację. Uznając, że w okresie, który upłynął od przyjęcia poprzedniej Strategii, zarówno w otoczeniu zewnętrznym, jak i wewnętrznym, zaszły realne zmiany wpływające na rozwój miasta Racibórz, władze samorządowe uznały za zasadne i właściwe przeprowadzenie aktualizacji tego dokumentu. Kolejnym, niezwykle istotnym aspektem przemawiającym za aktualizacją Strategii był nowy okres programowania funduszy unijnych oraz nowe wytyczne związane z pozyskiwaniem funduszy zewnętrznych.

Jako że Strategia wyznacza jedynie główne cele i priorytety, zrodziła się konieczność opracowania dokumentu, który zawierałby w sobie szczegółowe zadania i działania, które pozwolą osiągnąć wyznaczone cele. W wyniku długotrwałych prac powstał zatem Dokument Operacyjny do Strategii.

W związku z ewaluacją Dokumentu Operacyjnego, jaką zakładano już podczas rozpoczęcia prac, niniejszy Dokument jest już III wersją. Wykaz zmian bieżącej wersji Dokumentu Operacyjnego w stosunku do wersji poprzedniej zawiera załącznik nr 4.

Charakterystyka Aktualizacji Strategii Rozwoju

Miasta Racibórz do roku 2020

Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020 jest obszernym, ponad 40-to stronicowym dokumentem, zawierającym w sobie opis zarówno stanu gospodarczego, wizualnego jak i społecznego Miasta Racibórz w roku bazowym 2013, oraz prognozę i cele do osiągnięcia na przyszłość. Do głównych składowych Strategii zaliczyć można m.in. następujące elementy:

- diagnozę strategiczną, w tym syntezę diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej Raciborza oraz analizę SWOT (Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, Threats – zagrożenia),
- aktualną informację o Mieście Racibórz,
- planowanie, w tym wizję i misję rozwoju Raciborza do 2020 roku oraz priorytety, cele strategiczne i operacyjne Raciborza do 2020 roku, przedstawione w dalszej części opracowania,
- odniesienie Strategii Miasta Racibórz do dokumentów strategicznych: Śląskie 2020 i Strategia Powiatu Raciborskiego na lata 2008-2015 i lata kolejne,
- wdrażanie i finansowanie Strategii,
- kontrolę realizacji Strategii,
- metodykę prac nad dokumentem.

W trakcie opracowywania Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020 wypracowano wizję i misję rozwoju Raciborza, przy czym wizja jest obrazem przyszłości, który Miasto Racibórz chce wykreować, zaś misja wskazuje, w jakim kierunku należy dążyć, aby urzeczywistnić wizję. W celu wygenerowania wizji i misji rozwoju zastosowano metodę heurystyczną, zwaną twórczym rozwiązywaniem problemów. Posłużono się intuicyjną techniką poszukiwania pomysłów i rozwiązań, w postaci tzw. burzy mózgów.

Wizja „Racibórz 2020”

*Racibórz – miasto tradycji i nowoczesności
z innowacyjną i konkurencyjną gospodarką, własnym
klimatem i specyfiką. Otwarty na współpracę, tętniący życiem,
czysty i zielony zakątek.*

Misja spełniająca wizję

*Kreowanie atrakcyjnych warunków dla rozwoju człowieka
i biznesu w przyjaznym otoczeniu, w kontakcie z przyrodą,
historią, nauką, kulturą i rekreacją.*

Innym, kluczowym elementem strategii jest zestawienie priorytetów, celów strategicznych i operacyjnych rozwoju Raciborza. Priorytety wskazują bowiem najważniejsze obszary, których wsparcie jest konieczne dla przyspieszenia rozwoju miasta. Cele strategiczne określają natomiast precyzyjnie, co chce się osiągnąć. Cele operacyjne są propozycjami działań i wyznacza się je w ramach celów strategicznych, uszczegółwiających priorytety.

W procesie tworzenia Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz wyodrębniono 3 priorytety, kluczowe ze względu na funkcjonowanie i rozwój miasta, a mianowicie:

- 1) Priorytet I – Rozwój przestrzenny, funkcjonalny i gospodarczy Raciborza.
- 2) Priorytet II – Rozwój edukacji i kultury.
- 3) Priorytet III – Jakość życia mieszkańców.

W ramach każdego z priorytetów wyodrębniono od 3 do 5 celów strategicznych, które pokazują kierunki działań, do jakich miasto powinno dążyć, aby osiągnąć wyznaczone priorytety. Z kolei do każdego z celów strategicznych przypisano po kilka celów operacyjnych, będących uszczegółwieniem celów strategicznych. Zestawienie priorytetów, celów strategicznych i celów operacyjnych przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Zestawienie priorytetów, celów strategicznych i celów operacyjnych zawartych w aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020.

Priorytet I – Rozwój przestrzenny, funkcjonalny i gospodarczy Raciborza	
Cele strategiczne	Cele operacyjne
1. Dobre skomunikowanie miasta	1.1. Modernizacja wybranych dróg łączących miasto z autostradą A4 i A1 oraz drogami ekspresowymi 1.2. Wyprowadzenie tranzytu poza wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz rozbudowa infrastruktury w mieście 1.3. Dobra sieć połączeń kolejowych w subregionie oraz modernizacja transportu publicznego
2. Stwarzanie warunków do inwestowania i rozwoju przedsiębiorczości	2.1. Doskonalenie systemu zachęt do inwestowania i animacja przedsiębiorczości 2.2. Instytucjonalne wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw 2.3. Wyznaczenie i uzbrajanie nowych terenów inwestycyjnych oraz rozwój Specjalnej Strefy Ekonomicznej 2.4. Wykorzystanie nowych źródeł finansowania działalności inwestycyjnej, w tym partnerstwo publiczno-prywatne, klastry 2.5. Wspieranie rozwoju sektora usług turystycznych, w tym parków tematycznych
3. Nowoczesne technologie i ekologia	3.1. Stworzenie warunków do rozwoju sektora odnawialnych źródeł energii 3.2. Wykorzystanie żyznych gleb i tradycji rolniczych oraz wsparcie sektora produkcji żywności ekologicznej 3.3. Poprawa stanu środowiska oraz wspieranie działań ekologicznych
4. Promocja miasta	4.1. Umacnianie pozycji Raciborza jako silnego ośrodka Subregionu Zachodniego województwa śląskiego 4.2. Promocja terenów inwestycyjnych 4.3. Kształtowanie marki i promocja wizerunku miasta, w tym wykorzystanie znanych postaci 4.4. Promocja produktów i marek lokalnych
5. Wykorzystanie transgranicznego położenia miasta	5.1. Wzrost znaczenia Euroregionu Silesia 5.2. Wykorzystanie programów transgranicznych i strukturalnych 5.3. Inicjowanie i wzmacnianie partnerstw
Priorytet II – Rozwój edukacji i kultury	
Cele strategiczne	Cele operacyjne
6. Rozwój Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej	6.1. Wzmacnianie potencjału kadry naukowej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej 6.2. Wspieranie współpracy z ośrodkami naukowymi, otoczeniem biznesu i samorządem w kraju i za granicą 6.3. Wspieranie rozwoju bazy naukowo-dydaktycznej PWSZ

Tabela 1. Cd.

7. Tworzenie warunków dla rozwoju edukacji	7.1. Cyfryzacja procesu nauczania w gminnych placówkach oświatowych 7.2. Promowanie rozwoju Szkoły Mistrzostwa Sportowego oraz Szkoły Muzycznej 7.3. Wsparcie bazy dydaktycznej oraz infrastrukturalnej gminnych szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych
8. Kultura i pielęgnowanie dziedzictwa historycznego Raciborza / 10 wieków tradycji	8.1. Poprawa dostępu mieszkańców do dóbr kultury 8.2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze kultury 8.3. Pielęgnowanie dziedzictwa historycznego i wielokulturowości 8.4. Kreowanie nowych atrakcji o znaczeniu ponadregionalnym w oparciu o istniejącą infrastrukturę
Priorytet III – Jakość życia mieszkańców	
Cele strategiczne	Cele operacyjne
9. Wzmacnianie potencjału ludnościowego miasta. Przyjeżdź i zostań w Raciborzu	9.1. Tworzenie warunków do budowy bazy mieszkaniowej – wielorodzinnej i jednorodzinnej 9.2. Tworzenie warunków do poprawy zdrowia mieszkańców i zabezpieczenia społecznego 9.3. Wspieranie inicjatyw aktywizujących osoby niepełnosprawne
10. Poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego w mieście	10.1. Rozbudowa infrastruktury ochrony i zabezpieczenia ludności, w tym przeciwpowodziowego 10.2. Przeciwdziałanie skutkom zmian klimatycznych
11. Atrakcyjne warunki dla spędzania wolnego czasu	11.1. Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni miejskiej, w tym rewitalizacja centrum miasta 11.2. Dbłość o zasoby przyrodnicze, w tym rewitalizacja terenów zieleni miejskiej 11.3. Rozwój bazy wypoczynkowej oraz bazy sportowej i rekreacyjnej 11.4. Wzrost znaczenia turystyki weekendowej i sentymentalnej 11.5. Promocja turystyczna miasta 11.6. Wykorzystanie walorów przyrodniczych Odry, w tym stworzenie warunków do powstawania przystani wodnych i szlaków komunikacyjnych (drogi wodne)
12. Usprawnienie zarządzania miastem	12.1. Stworzenie narzędzi do monitoringu i ewaluacji strategii 12.2. Wdrożenie i udoskonalenie narzędzi i mechanizmów służących kontroli zarządczej 12.3. Pobudzanie do aktywności społecznej i obywatelskiej, w tym współpraca z organizacjami pozarządowymi 12.4. Inteligentne rozwiązania informacyjne w mieście – wykorzystanie nowych technologii teleinformatycznych

Dokument Operacyjny do Strategii

Pod koniec roku 2013, po opracowaniu Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020, przystąpiono do prac nad stworzeniem Dokumentu Operacyjnego do Strategii. Dokument ten, jak już wcześniej wspomniano, jest uszczegółowieniem celów operacyjnych i zawiera głównie zadania, które Miasto Racibórz wraz z podmiotami zewnętrznymi, organizacjami i podmiotami prywatnymi, powinno zrealizować do roku 2020.

Dokument Operacyjny do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020, został sporządzony w dwóch częściach. Pierwsza część stanowi opis działań dot. prac nad strategią, mierników ogólnych i analizę wraz z przedstawieniem danych w formie wykresów. Drugą część natomiast stanowią tabele, będące załącznikami do części opisowej, które zawierają w sobie istotę Dokumentu Operacyjnego, tj. priorytety z podziałem na cele i zadania. Każdy z priorytetów przedstawiony jest w osobnej tabeli, której kolejne kolumny opisują treść zadań, podmioty wraz z partnerami, odpowiedzialne za realizację zadań, wstępny koszt realizacji, przewidywany okres realizacji, źródło finansowania oraz wskaźniki produktu, opisujące realizację zadań. Wyróżnione zostały również cele strategiczne i cele operacyjne. Poszczególne załączniki stanowią kolejno:

- Załącznik nr 1 do Dokumentu Operacyjnego do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020 – Priorytet I.
- Załącznik nr 2 do Dokumentu Operacyjnego do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020 – Priorytet II.
- Załącznik nr 3 do Dokumentu Operacyjnego do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020 – Priorytet III.

Prace nad opracowaniem Dokumentu trwały ponad pół roku. W przeciągu tego czasu udało się wypracować kompatybilny ze Strategią, spójny i szczegółowy zapis konkretnych zadań do realizacji do 2020 roku. Stałym elementem prac były cykliczne spotkania przedstawicieli Urzędu Miasta, przedstawiciela Rady Miasta, koordynatora prac nad strategią dra Witolda Potwory oraz przedstawicieli organizacji i innych podmiotów zewnętrznych, na których to spotkaniach starano się wypracować treść kolejnych priorytetów. Najważniejsze etapy prac przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Przebieg prac nad opracowaniem Dokumentu Operacyjnego do Strategii.

Data	Wydarzenie
13.09.2013	Rozpoczęcie prac nad Dokumentem Operacyjnym do Strategii – wysłanie pisma przewodniego do poszczególnych jednostek Urzędu Miasta dot. możliwości składania propozycji zadań do wszystkich celów operacyjnych (termin składania propozycji: 03 października 2013)
18.11.2013	Podpisanie umowy z dr Witoldem Potwora na przeprowadzenie 2 spotkań kreatywnych i wypracowanie szczegółowych zapisów Dokumentu Operacyjnego
20.11.2013	Pierwsze spotkanie przedstawicieli Urzędu Miasta i podmiotów zewnętrznych w sprawie Dokumentu Operacyjnego – I priorytet
04.12.2013	Drugie spotkanie przedstawicieli Urzędu Miasta i podmiotów zewnętrznych w sprawie Dokumentu Operacyjnego – I priorytet
11.02.2014	Nawiązanie dalszej współpracy i podpisanie kolejnej umowy z dr Witoldem Potwora na przeprowadzenie kolejnych 5 spotkań kreatywnych i wypracowanie szczegółowych zapisów Dokumentu Operacyjnego
11.02.2014	Trzecie spotkanie przedstawicieli Urzędu Miasta i podmiotów zewnętrznych w sprawie Dokumentu Operacyjnego – II priorytet
21.02.2014	Czwarte spotkanie przedstawicieli Urzędu Miasta i podmiotów zewnętrznych w sprawie Dokumentu Operacyjnego – II priorytet
03.03.2014	Złożenie Interpelacji przez radnego Jana Wiecha, dot. priorytetu I
14.03.2014	Spotkanie zespołu redakcyjnego z kanclerzem PWSZ w Raciborzu Cezarym Raczek
20.03.2014	Piąte spotkanie przedstawicieli Urzędu Miasta i podmiotów zewnętrznych w sprawie Dokumentu Operacyjnego – III priorytet
26.03.2014	Złożenie Interpelacji przez radnego Jana Wiecha, dot. priorytetu II
10.04.2014	Pierwsze spotkanie zespołu redakcyjnego w Opolu z dr Witoldem Potwora w sprawie omówienia stanu prac nad poszczególnymi priorytetami i zadaniami zawartymi w dokumencie Operacyjnym
28.04.2014	Szóste spotkanie przedstawicieli Urzędu Miasta i podmiotów zewnętrznych w sprawie Dokumentu Operacyjnego – III priorytet
22.05.2014	Drugie spotkanie zespołu redakcyjnego w Opolu z dr Witoldem Potwora w sprawie omówienia stanu prac nad poszczególnymi priorytetami i zadaniami zawartymi w dokumencie Operacyjnym
czerwiec 2014	Spotkanie przedstawicieli Urzędu Miasta i podmiotów zewnętrznych, podsumowujące prace nad Dokumentem Operacyjnym do Strategii
czerwiec 2014	Przekazanie Dokumentu Operacyjnego do akceptacji przez Prezydenta Miasta
czerwiec 2014	Przekazanie Dokumentu Operacyjnego do akceptacji przez Radę Miasta Racibórz
lipiec 2014	Przekazanie do publicznej wiadomości, w zwyczajowo przyjęty sposób, treści Dokumentu Operacyjnego

Najważniejsze momenty w tworzeniu Dokumentu (opisane w tabeli 2) stanowią jedynie część prac. Oprócz opisanych wydarzeń, odbywały się także częste spotkania konsultacyjne zespołu redakcyjnego, zapisy były wielokrotnie modyfikowane, starano się zdobyć szczegółowe, niezbędne do tworzenia dokumentu informacje oraz pozyskiwano opinię specjalistów w dziedzinie kluczowych zadań.

Oprócz wskaźników produktu przypisanych do poszczególnych zadań, opracowano także zestaw 10 mierników obrazujących realizację Dokumentu Operacyjnego jako całości, oraz realizację misji, wizji, a także priorytetów Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020. Wartości mierników ogólnych, wymienionych poniżej, zostaną przeliczone dla roku bazowego 2014, oraz po skończeniu okresu obowiązywania Strategii, dla roku 2020. Dane z roku bazowego oraz z roku kończącego ten etap programowania zostaną zestawione, a ich wyniki wskażą, na ile realizacja Strategii i Dokumentu Operacyjnego pozwoliła osiągnąć zamierzone cele. Dane, niezbędnych do obliczenia mierników, przedstawia w corocznych zestawieniach Główny Urząd Statystyczny, przy czym większość danych opisana jest dla Miasta Racibórz, a kilka dla całego powiatu raciborskiego.

Zestaw omawianych 10 mierników kształtuje się następująco:

- 1) Liczba mieszkańców z wyróżnieniem liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym.
- 2) Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały.
- 3) Liczba osób pracujących.
- 4) Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych i stopa bezrobocia.
- 5) Liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej.
- 6) Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto.
- 7) Zasoby mieszkaniowe – liczba mieszkań i liczba mieszkań oddanych do użytkowania.
- 8) Dochody budżetu gminy i dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca.
- 9) Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze z wyróżnieniem sektora prywatnego.
- 10) Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza.

Opracowanie wskaźników produktów przypisanych do konkretnych zadań, stanowiło spore wyzwanie dla osób pracujących nad Dokumentem Operacyjnym. Ostatecznie zdecydowano się na kilka rodzajów mierników, tj.:

- mierniki opisujące realizację planu w procentach (preferowane osiągnięcie wskaźnika na poziomie 100%),
- mierniki opisujące realizację lub brak realizacji zadania w systemie zero–jedynkowym: TAK/NIE (preferowane TAK),
- mierniki opisujące procentowy wzrost/spadek pozytywnych/negatywnych aspektów powstających po realizacji zadania (preferowany wzrost/spadek),
- mierniki opisujące stosunek jednej wartości do drugiej (im bliżej wartości równej 1 tym lepiej),
- mierniki opisujące ilościowe wykonanie danego zadania.

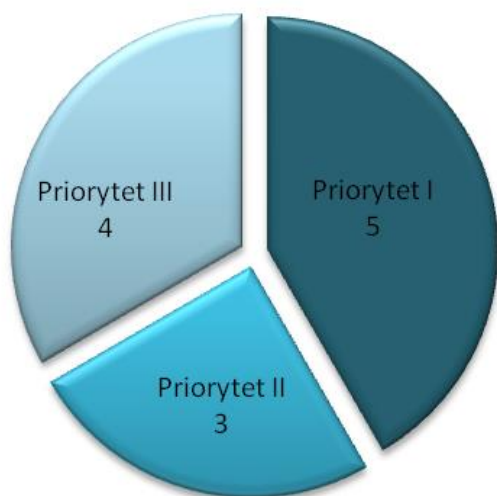
Każdy z mierników, przypisany do danego zadania, zostanie na początku 2015 roku przeliczony dla wartości z roku bazowego 2014. Następnie corocznie będzie przeprowadzony proces ewaluacji oraz wyliczenie mierników i porównanie ich do roku bazowego. Obliczenie końcowych wyników będzie miało miejsce w roku 2021. Coroczne raporty z realizacji strategii będą przekazywane do wiadomości Prezydenta Miasta Racibórz i Rady Miasta Racibórz.

Aktualny Dokument Operacyjny składa się z:

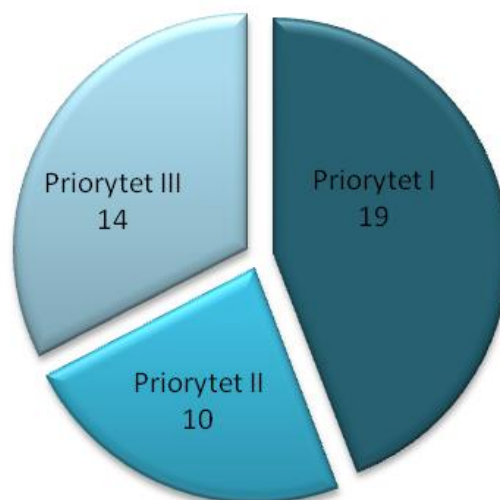
- 3 priorytetów,
- 12 celów strategicznych,
- 43 celów operacyjnych,
- 129 zadań.

Priorytet I - *Rozwój przestrzenny, funkcjonalny i gospodarczy Raciborza*, składa się z 5 celów strategicznych, 19 celów operacyjnych i 52 zadań. Priorytet II – *Rozwój edukacji i kultury*, posiada tylko 3 cele strategiczne 10 celów operacyjnych i 30 zadań. Natomiast priorytet III – *Jakość życia mieszkańców*, składa się z 4 celów strategicznych, 14 celów operacyjnych i 47 zadań. Liczba celów i zadań w każdym priorytecie została tak dobrana, aby w pełni wykorzystać możliwości rozwojowe Miasta.

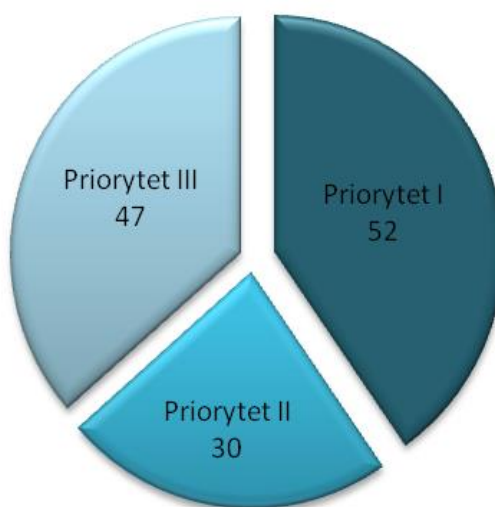
Zestawienie z podziałem na poszczególne priorytety przedstawiają wykresy 1, 2 i 3.

Wykres 1. Liczba celów strategicznych w poszczególnych priorytetach.

Wykres 2. Liczba celów operacyjnych w poszczególnych priorytetach.

Wykres 3. Liczba zadań w poszczególnych priorytetach.

Zestawienie liczby zadań, liczby celów operacyjnych i środków finansowych planowanych na realizację poszczególnych priorytetów przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Zestawienie priorytetów z przedstawieniem liczby celów strategicznych, celów operacyjnych i liczby zadań wraz z planowanymi kosztami realizacji.

Element dokumentu operacyjnego	Treść priorytetu/celu strategicznego/celu operacyjnego	Kwota	Liczba zadań	Liczba celów operacyjnych
Dokument operacyjny		1 099 545 804,39	129	43
PRIORYTET I	Rozwój przestrzenny, funkcjonalny i gospodarczy Raciborza	967 080 699,95	52	19
Cel strategiczny	Dobre skomunikowanie miasta	877 385 308,00	12	3
Cel operacyjny	Modernizacja wybranych dróg łączących miasto z autostradą A4 i A1 oraz drogami ekspresowymi	17 495 308,00	5	
Cel operacyjny	Wyprowadzenie tranzytu poza wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz rozbudowa infrastruktury w mieście	853 400 000,00	4	
Cel operacyjny	Dobra sieć połączeń kolejowych w subregionie oraz modernizacja transportu publicznego	6 500 000,00	3	
Cel strategiczny	Stworzenie warunków do inwestowania i rozwoju przedsiębiorczości	31 426 197,15	15	6
Cel operacyjny	Doskonalenie systemu zachęt do inwestowania i animacja przedsiębiorczości	500 000,00	4	
Cel operacyjny	Instytucjonalne wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw	450 000,00	3	
Cel operacyjny	Wyznaczenie i uzbrajanie nowych terenów inwestycyjnych oraz rozwój Specjalnej Strefy Ekonomicznej	14 676 197,15	2	
Cel operacyjny	Wykorzystanie nowych źródeł finansowania działalności inwestycyjnej, w tym PPP, klastry	100 000,00	2	
Cel operacyjny	Wspieranie rozwoju sektora usług turystycznych, w tym parków tematycznych	90 000,00	2	
Cel operacyjny	Wspieranie rozwoju podmiotów ekonomii społecznej	15 610 000,00	2	
Cel strategiczny	Nowoczesne technologie i ekologia	53 238 869,80	11	3
Cel operacyjny	Stworzenie warunków do rozwoju sektora odnawialnych źródeł energii	1 175 000,00	3	
Cel operacyjny	Wykorzystanie żyznych gleb i tradycji rolniczych oraz wsparcie sektora produkcji żywności ekologicznej	550 000,00	2	
Cel operacyjny	Poprawa stanu środowiska oraz wspieranie działań ekologicznych	51 513 869,80	6	

Tabela 3. Cd.

Cel strategiczny	Promocja miasta	2 360 325,00	9	4
Cel operacyjny	Umocnianie pozycji Raciborza jako silnego ośrodka Subregionu Zachodniego województwa śląskiego	510 325,00	1	
Cel operacyjny	Promocja terenów inwestycyjnych	650 000,00	4	
Cel operacyjny	Kształtowanie marki i promocja wizerunku miasta, w tym wykorzystanie znanych postaci	780 000,00	2	
Cel operacyjny	Promocja produktów i marek lokalnych	420 000,00	2	
Cel strategiczny	Wykorzystanie transgranicznego położenia	2 670 000,00	5	3
Cel operacyjny	Wzrost znaczenia Euroregionu Silesia	0,00	1	
Cel operacyjny	Wykorzystanie programów transgranicznych i strukturalnych	2 250 000,00	2	
Cel operacyjny	Inicjowanie i wzmacnianie partnerstw	420 000,00	2	
PRIORYTET II	Rozwój edukacji i kultury	22 934 000,00	30	10
Cel strategiczny	Rozwój Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej	5 230 000,00	7	3
Cel operacyjny	Wzmacnianie potencjału kadry naukowej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej	410 000,00	3	
Cel operacyjny	Wspieranie współpracy z ośrodkami naukowymi, otoczeniem biznesu i samorządem w kraju i za granicą	120 000,00	2	
Cel operacyjny	Wspieranie rozwoju bazy naukowo-dydaktycznej PWSZ	4 700 000,00	2	
Cel strategiczny	Tworzenie warunków dla rozwoju edukacji	6 780 000,00	8	3
Cel operacyjny	Cyfryzacja procesu nauczania w gminnych placówkach oświatowych	300 000,00	2	
Cel operacyjny	Promowanie rozwoju Szkoły Mistrzostwa Sportowego oraz Szkoły Muzycznej	3 730 000,00	3	
Cel operacyjny	Wsparcie bazy dydaktycznej oraz infrastrukturalnej gminnych szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych	2 750 000,00	3	
Cel strategiczny	Kultura i pielęgnowanie dziedzictwa historycznego Raciborza / 10 wieków tradycji	10 924 000,00	15	4
Cel operacyjny	Poprawa dostępu mieszkańców do dóbr kultury	8 170 000,00	6	
Cel operacyjny	Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze kultury	550 000,00	2	
Cel operacyjny	Pielęgnowanie dziedzictwa historycznego i wielokulturowości	424 000,00	3	
Cel operacyjny	Kreowanie nowych atrakcji o znaczeniu ponadregionalnym w oparciu o istniejącą infrastrukturę	1 780 000,00	4	

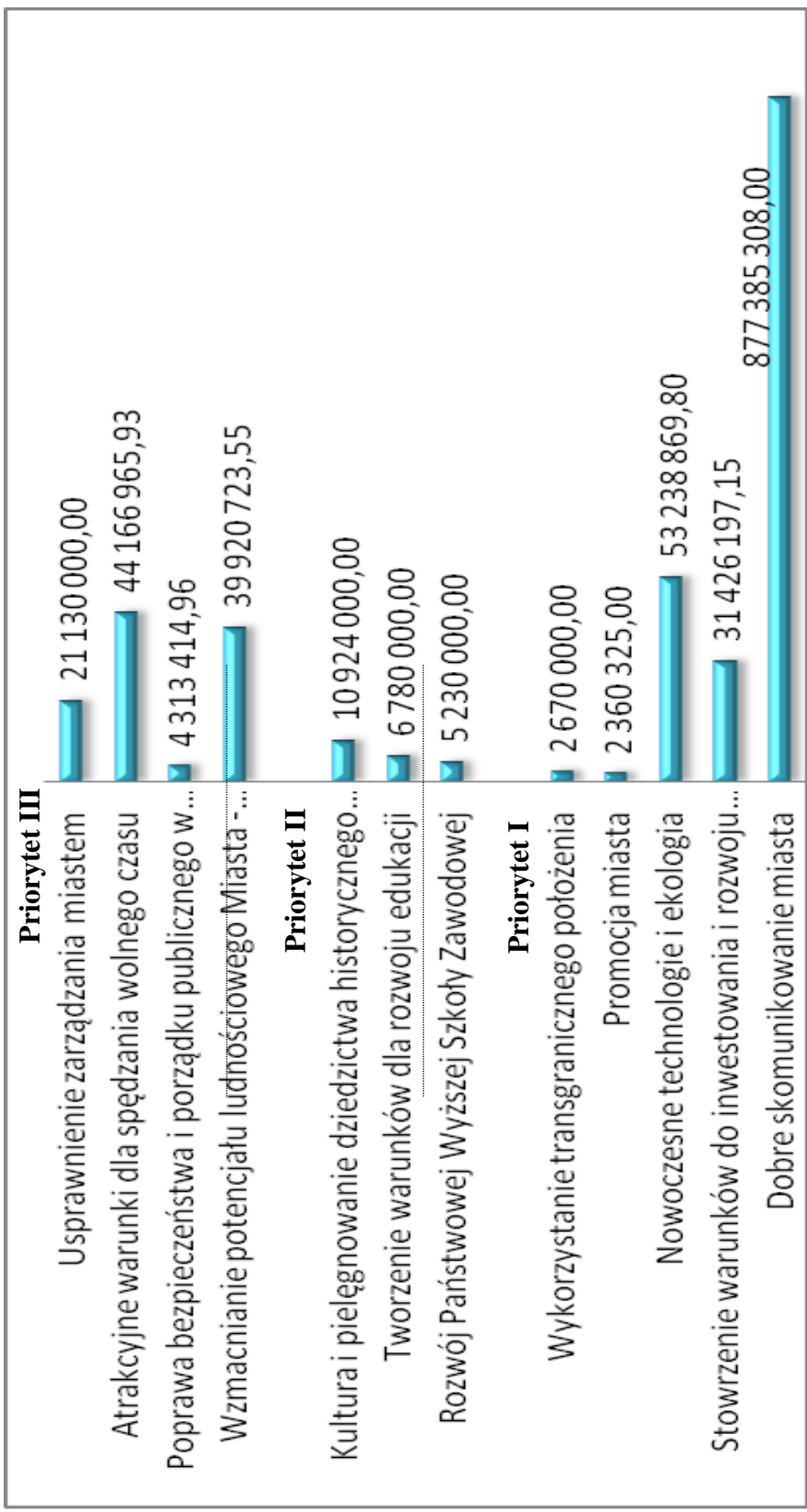
Tabela 3. Cd.

PRIORYTET III	Jakość życia mieszkańców	109 531 104,44	47	14
Cel strategiczny	Wzmacnianie potencjału ludnościowego Miasta - przyjeźdź i zostań w Raciborzu	39 920 723,55	13	3
Cel operacyjny	Tworzenie warunków do budowy bazy mieszkaniowej – wielorodzinnej i jednorodzinnej	34 605 795,70	6	
Cel operacyjny	Tworzenie warunków do poprawy zdrowia mieszkańców i zabezpieczenia społecznego	3 133 334,27	4	
Cel operacyjny	Wspieranie inicjatyw aktywizujących osoby niepełnosprawne	2 181 593,58	3	
Cel strategiczny	Poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego w mieście	4 313 414,96	9	2
Cel operacyjny	Rozbudowa infrastruktury ochrony i zabezpieczenia ludności, w tym przeciwpowodziowego	3 737 414,96	7	
Cel operacyjny	Przeciwdziałanie skutkom zmian klimatycznych	576 000,00	2	
Cel strategiczny	Atrakcyjne warunki dla spędzania wolnego czasu	44 166 965,93	17	6
Cel operacyjny	Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni miejskiej, w tym rewitalizacja centrum miasta	12 266 965,93	2	
Cel operacyjny	Dbalność o zasoby przyrodnicze, w tym rewitalizacja terenów zieleni miejskiej	2 650 000,00	3	
Cel operacyjny	Rozwój bazy wypoczynkowej oraz bazy sportowej i rekreacyjnej	21 700 000,00	5	
Cel operacyjny	Wzrost znaczenia turystyki weekendowej i sentymentalnej	7 100 000,00	4	
Cel operacyjny	Promocja turystyczna miasta	400 000,00	2	
Cel operacyjny	Wykorzystanie walorów przyrodniczych Odry, w tym stworzenie warunków do powstawania przystani wodnych i szlaków	50 000,00	1	
Cel strategiczny	Usprawnienie zarządzania miastem	21 130 000,00	8	3
Cel operacyjny	Stworzenie narzędzi do monitoringu i ewaluacji strategii	0,00	2	
Cel operacyjny	Pobudzanie do aktywności społecznej i obywatelskiej, w tym współpraca z organizacjami pozarządowymi	20 400 000,00	3	
Cel operacyjny	Inteligentne rozwiązania informacyjne w mieście – wykorzystanie nowych technologii teleinformatycznych	730 000,00	3	

Analizując koszty prognozowane na realizację poszczególnych zadań, zwraca uwagę pula środków finansowych niezbędna na realizację pierwszego priorytetu, stanowiąca ponad 87% wszystkich prognozowanych kosztów. Dysproporcja ta spowodowana jest realizacją celu strategicznego *Dobre skomunikowanie miasta*, który to pochłania 877 385 308,00zł, co stanowi 79% kosztów całego Dokumentu Operacyjnego. Celem operacyjnym wymagającym największych nakładów finansowych jest *Wyprowadzenie tranzytu poza wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz rozbudowa infrastruktury w mieście*. W celu tym umiejscowione są dwa kosztowne zadania, a mianowicie: *Regionalna droga Racibórz–Pszczyna na odcinku od włączenia DK 45 w gminie Rudnik do ul. Sportowej w Rybniku*, o planowanych kosztach realizacji wynoszących 560 000 000,00zł i *Wschodnia obwodnica miasta Racibórz na odcinku od RDRP do DK 45*, z planowanymi kosztami realizacji na poziomie 293 400 000,00zł Umiejscowione zostały tu również dwa zadania których koszt realizacji jest na dzień dzisiejszy nieznany tj. *Modernizacja drogi DK 45 i Remont drogi DW 916 łączącej Miasto z granicą państwa*. Najmniejsza pula środków finansowych niezbędnych na realizację zadań prognozowana jest na priorytet II *Rozwój edukacji i kultury*. W całym dokumencie operacyjnym znajduje się kilka celów operacyjnych, których zadania nie wymagają żadnych nakładów finansowych, m.in. *Wzrost znaczenia Euroregionu Silesia, Stworzenie narzędzi do monitoringu i ewaluacji strategii*.

Przedstawienie kosztów prognozowanych na cele strategiczne poszczególnych priorytetów przedstawia wykres 4.

Wykres 4. Zestawienie prognozowanych kosztów poszczególnych celów strategicznych

Podsumowanie

Dokument Operacyjny do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do 2020 roku, jest dokumentem szczegółowo opisującym proceder kroki i działania, zmierzające do pogłębiania rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta Racibórz. Konkretnie działania wpisane w Dokument, mierzone za pomocą precyzyjnie dobranych mierników, odpowiadają bieżącym potrzebom mieszkańców Raciborza. Coroczny pomiar wskaźników, uwzględniający okresowe dane, który planowany jest na początek każdego roku kalendarzowego, pozwoli na bieżącą kontrolę przebiegu i realizacji zadań.

Utworzenie konkretnego zestawu zadań do realizacji do 2020 roku, było niezwykle trudnym i czasochłonnym zajęciem, jednak przedstawienie kompatybilnego zestawu działań pozwala na lepsze i bardziej precyzyjne zarządzanie Miastem. Wyznaczenie kierunku rozwojowego stało się wartością dodaną niniejszego Dokumentu, a wkład osób pracujących nad jego utworzeniem (w tym przedstawicieli podmiotów zewnętrznych), pozwala na utożsamianie się Mieszkańców z działaniami prowadzonymi przez Miasto Racibórz.

Spis tabel

Tabela 1. Zestawienie priorytetów, celów strategicznych i celów operacyjnych zawartych w aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020.....	5
Tabela 2. Przebieg prac nad opracowaniem Dokumentu Operacyjnego do Strategii.....	8
Tabela 3. Zestawienie priorytetów z przedstawieniem liczby celów strategicznych, celów operacyjnych i liczby zadań wraz z planowanymi kosztami realizacji.....	12

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba celów strategicznych w poszczególnych priorytetach.	9
Wykres 2. Liczba celów operacyjnych w poszczególnych priorytetach.....	9
Wykres 3. Liczba zadań w poszczególnych priorytetach.....	9
Wykres 4. Zestawienie prognozowanych kosztów poszczególnych celów strategicznych.....	9

Załączniki

Załącznik 1 – Priorytet I

Załącznik 2 – Priorytet II

Załącznik 3 – Priorytet III

Załącznik 4 – Wykaz zmian wprowadzonych w Dokumencie Operacyjnym w 2017 roku.